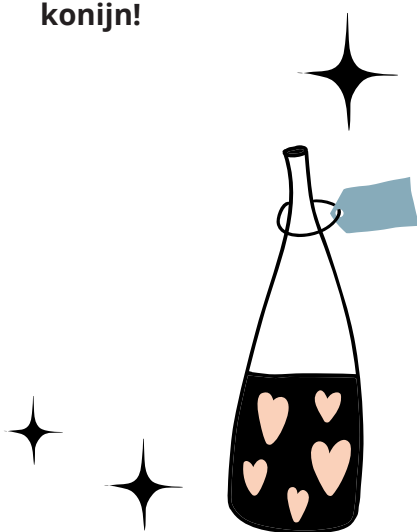

Alchemie, de weg naar het innerlijke goud

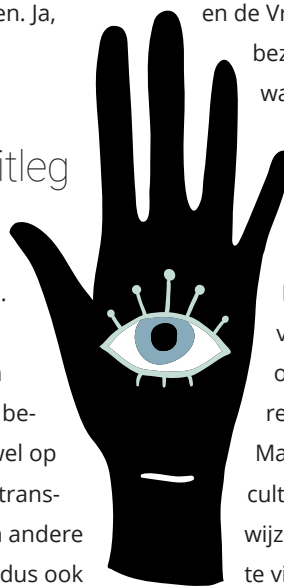
Komt de term 'alchemist' je ter ore, welk beeld flitst er dan door je gedachten? Een stoffige amateurscheikundige die zijn leven slijt in een obscure ruimte vol kolven, pipetjes en oliebranders, tevergeefs probeerend lood in goud te veranderen? Ja? Dan heeft dit beeld dringend een update nodig! Laat je meevoeren naar de wonderlijke wereld van sprookjesachtige illustraties, Latijnse benamingen, en mysterieuze scheikundige formules. Volg het witte konijn!

De alchemie is een relatief onbekende spirituele traditie. Deels omdat het voor het grote publiek niet duidelijk was waar een alchemist zich nou precies mee bezig hield, en deels omdat alchemistische geschriften niet bepaald toegankelijk zijn voor een 'beginner'. Maar met een beetje kennis van symboliek kan iedereen de geheimen van deze traditie leren kennen. Ja, ook jij.

Een woordje uitleg

De alchemie wordt beschouwd als een voorloper van de scheikunde. Niet onterecht, want alchemisten hielden zich bezig met het algemene begrip 'transformatie', en wel op meerdere gebieden. De transformatie van metalen en andere elementen hoorde daar dus ook bij. Maar wie oude alchemistische traktaten weet te ontcijferen, komt er al gauw achter dat het gedoe met stofjes en planeten vooral een dekmantel was voor – verboden – mystieke praktijken. Als spirituele

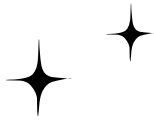

leer is de alchemie haast zo oud als de mensheid zelf en is ze verspreid over verschillende continenten: er zijn reeds alchemistische teksten en illustraties teruggevonden in Azië, Afrika en Europa. Taoïsten waren vooral geïnteresseerd in het onsterfelijke elixer, maar ook Soefisten en westerse esoterische broedersschappen zoals de Rozenkruisers en de Vrijmetselarij hielden zich

bezig met deze materie. Heel wat alchemisten verkozen de anonimiteit en werkten onder fictieve namen. Bekende beoefenaars van het vak zijn Isaac Newton en Thomas van Aquino, namen die je ongetwijfeld al zag passeren in geschiedenisboeken.

Maar ook in de populaire cultuur zijn er tal van verwijzingen naar de alchemie te vinden. Denk maar aan

Faust van Goethe, King Lear van Shakespeare, Die Zauberflöte van Mozart en Harry Potter van J.K. Rowling (doen Nicholas Flamel en zijn levenselixier geen belletje rinkelen?).

Magnum Opus

Alchemisten droegen hun kennis vooral over door middel van illustraties die een hele hoop archetypes, symbolen en intrigerende, geheime tekens bevatten. Daardoor is deze leer een streling voor het oog én verslavend! Want eens je de code van één illustratie hebt gekraakt, smaakt dat naar meer!

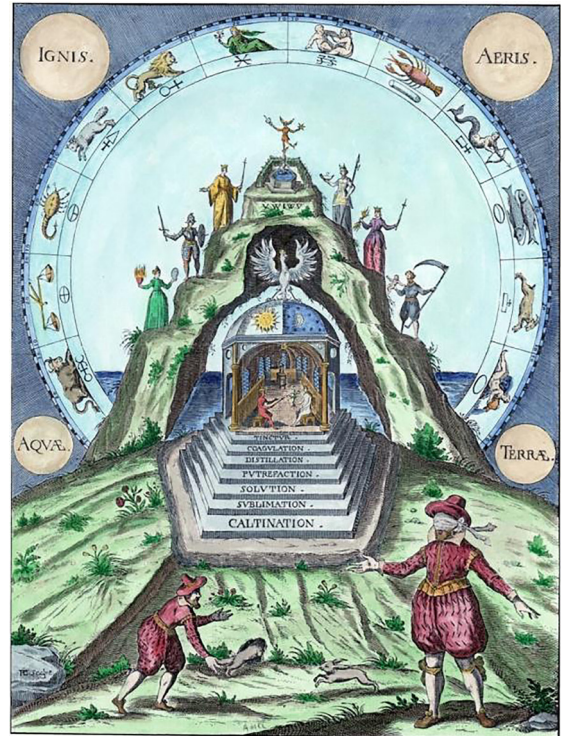
Een eerste geheimpje: de meeste alchemisten waren naarstig op zoek naar het 'innerlijke' goud, naar het ervaren van God. Ze volgden hierbij de weg van de noeste arbeid: zelfonderzoek, ontleding, zuivering en ont-hechting. Deze weg, en het resultaat ervan, noemden ze het Magnum Opus (Grote Werk). Op de illustratie 'De Grot der Ouden' van Stefan Michelspacher uit 1616 zie je een dergelijk Magnum Opus afgebeeld. (zie onder).

De berg

Centraal op de afbeelding in de rechterkolom staat een berg met heel wat commotie erin en errond. Al deze elementen verwijzen naar de innerlijke wereld van de alchemist. Deze figuren representeren stuk voor stuk aspecten en fases van het spirituele ontwakingsproces. De berg op zich staat symbool voor bewustzijnsverruiming. Hoe hoger je je op de berg bevindt, hoe dichter je bij God staat. De weg naar de top staat beschreven op de zeven traptreden: calcineren, sublimeren, oplossen, verrotten, destilleren, coaguleren en tinctuur. Geen simpele terminologie dus, voor zo'n proces van zuivering en vernieuwing. Bovenaan de trap wordt dit alles echter eenvoudiger weergegeven, door de naakte koning en koningin en de potkachel. Het koninklijke echtpaar stelt de verwezenlijking voor van de zon en de maan, de mannelijkheid en de vrouwelijkheid in de mens.

De potkachel

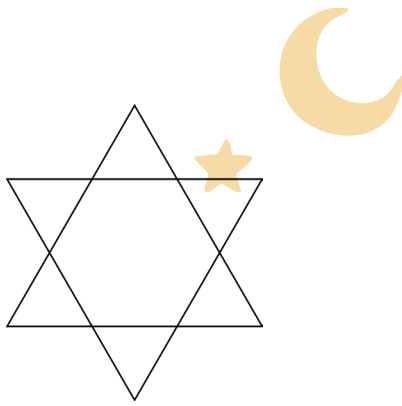
Onze werkelijkheid is opgebouwd uit polariteiten, tegenstellingen: warm-koud, dag-nacht, man-vrouw, goed-kwaad... Het goddelijke kenmerkt zich door eenheid en

Bovenaan de trap wordt dit alles echter eenvoudiger weergegeven, door de naakte koning (rood) en koningin (wit) en de potkachel.

eeuwigheid. Ook het innerlijk van de mens is opgedeeld in tweevoud: we hebben allemaal een vrouwelijke en een mannelijke kant. Om het goddelijke te verwezenlijken moet deze innerlijke dualiteit samensmelten. Een proces dat neerkomt op het in balans brengen van al je aspecten. In de alchemie wordt dit uitgebeeld door een vereniging van de koning en koningin. Die twee zijn trouwens naakt. Dit is het resultaat van het zuiveringsproces waarbij alle overtollige psychische ballast en egocentrische elementen overboord zijn gegooid. De potkachel (vuur) staat symbool voor deze uitzuivering. De plant met de drie bloemen, die hare majesteit in haar hand houdt, staat voor het energetische onderdeel van dit groeiproces, waarbij drie energiebanen zijn betrokken.

Een hexagram

Een caduceus

Innerlijke planeten

Op het energetische niveau worden alle chakra's geactiveerd en gezuiverd. De zeven hoofdchakra's worden in de alchemie weerspiegeld door de zeven belangrijkste hemellichamen die in die tijd gekend waren in ons zonnestelsel: Saturnus, Jupiter, Mars, Venus, Mercurius, de maan en de zon (in dit geval afgebeeld als de figuren op de berg). Een begrijpelijke keuze qua symboliek, want planeten zijn, net als chakra's, rond van vorm en vertegenwoordigen bepaalde krachten. Mercurius staat bovenop de berg met een zogenaamde 'caduceus' en een hexagram in zijn handen. Dat zijn twee klassieke symbolen die de versmelting van de polariteit uitdrukken. Bij de caduceus zie je de twee slangen die zich verenigen, bij het hexagram worden twee driehoeken tot een ster getransformeerd. Verder is Mercurius gepositioneerd op een fontein. Dit is de 'fontein der eeuwige jeugd': goddelijke energieën stromen door de mens en zorgen voor een totale vitalisering en gelukzalige ervaring.

De feniks

Het eindresultaat van het hele proces is een spirituele 'wedergeboorte'. Het ego is in de vuilnisbak gedeponneerd en de mens leeft vanuit God. De feniks, de mythische vogel die uit haar as verrijst (ook een héél prominent figuur binnen het fantasygenre) staat voor deze vernieuwing. Dit wordt ook wel eens als de 'voltooiing' van de mens gezien. Dit fenomeen wordt tot uitdrukking gebracht door de zodiak boven de berg. Een complete dierenriem staat

voor vervolmaking en heelheid. In de vier hoeken van het embleem staan de Latijnse benamingen geschreven voor de vier elementen: vuur, aarde, lucht en water. Deze elementen werden destijds gezien als de componenten van de fysieke schepping. De taak van de alchemist bestond erin om het goddelijke te destilleren uit het aardse.

Het konijn

Dit klinkt natuurlijk allemaal heel mysterieus en spannend, maar hoe begin je deze weg, concreet? En wat zijn de vervolgstappen? Dat weet zelfs een ware alchemist nooit. Het is een individueel pad, uniek voor iedereen. Een weg van vallen en opstaan. Er bestaat geen algemene formule die feilloos het juiste resultaat in de hand werkt. Deze onduidelijkheid wordt geïllustreerd door de man met de blinddoek. Zijn missie is om het konijn te volgen, net als de vos. Zoals je je vast wel herinnert uit het boek *Alice in Wonderland*, staat het ingaan van een konijnenhol gelijk aan het aanvatten van een reis naar het onderbewuste. Je reist in het duister, maar geen nood, het konijn wijst je de weg. Uiteindelijk word je begeleid door je eigen ervaringen en intuïtieve ingevingen. Met de juiste intenties kom je ongetwijfeld terecht waar je verlangt te eindigen.

Met dank aan:

Anne-Marie Wegh

www.anne-marie.eu

